

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SOSYOLOJİ ANABİLİM DALI

GÖÇ VE KENT: 1989'DAN GÜNÜMÜZE GÖÇ EDEN
İNSANLARIN KENT ADAPTASYONU
DİYARBAKIR ÖRNEĞİ

YILMAZ CAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman

PROF. DR. YASİN AKTAY

KONYA-2011

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİK SAYFASI.....	i
YÜKSEK LİSANS TEZİ KABUL FORMU.....	ii
ÖNSÖZ.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	vi
TABLolar LİSTESİ.....	viii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	ix
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Tezin Konusu.....	4
1.2. Tezin Amacı.....	6
1.3. Tezin Önemi.....	7
1.4. Tezin Yöntemi.....	9
İKİNCİ BÖLÜM.....	14
2. GÖÇ OLGUSU VE TÜRKİYE’DE GÖÇ POLİTİKASI.....	14
2.1. Göç Kavramının Sosyolojik Analizi.....	14
2.2. Göç Türleri.....	18
2.3. Göç Politikası.....	19
2.3.1. Türkiye’de Göç Hareketleri.....	19
2.3.2. Kırdan Kente Göç.....	22
2.3.3. Nüfusun Mekansal Hareketliliği.....	23
2.4. 1989’dan Günümüze Köyün Kente Taşınması Sorunu veya <i>Zorunlu Göç</i>	25
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	34
3. DİYARBAKIR’DA GÖÇ KÜLTÜR VE TARİH.....	34

3.1. Diyarbakır Kentinin Tarihçesi ve Demografik Değişim.....	34
3.2. Diyarbakır’da Kent Yaşamı.....	37
3.3. Diyarbakır’da Göçün Yoğunlaştığı Yerler	40
3.3.1. Bağlar.....	42
3.3.2. Suriçi.....	43
3.3.3. Kayapınar.....	43
3.3.4. Yenişehir.....	44
3.3.4.1. Seyrantepe.....	45
3.3.4.2. Benusen.....	46
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	47
4. GÖÇ VE KENT: DİYARBAKIR’DA GÖÇÜN BİREYSEL VE TOPLUMSAL YANSIMALAR.....	47
4.1. “Haritasız Bir Şehir”: Diyarbakır.....	47
4.2. İnsanın Mekanla Sınırı: Çarpık Kentleşme.....	49
4.3. Göç Kent ve Yoksulluk.....	53
4.3.1. Geçim Sıkıntısı ve İşsizlik.....	55
4.3.2. Enformel Sektör.....	59
4.3.2.1. İnşaat İşçiliği.....	62
4.3.2.2. Hamallık.....	63
4.3.2.3. Seyyar Satıcılık ve İşportacılık.....	65
4.3.2.4. Çıraklık.....	66
4.3.3. Gecekondu’dan “Apartmankondu”ya Konut Sorunu	67
4.3.4. Göçün Sağlığa Etkileri.....	73
4.3.5. Göçün Eğitime Etkileri.....	76
4.4. Göç Gerçekliği ve Kentin Değişen Görünümleri.....	80
4.4.1. Sokağın Çocukları- Taş Atan Çocuklar.....	81
4.4.2. Kahvehanelerden Taşan Göçmenler	86
4.4.3. Göçmen Kadınların Tükenmeyen Direnişi.....	88
4.4.4. İnanç Kültür ve Kimlik.....	91
4.4.5. Siyasal ve Toplumsal Katılım.....	93

BEŞİNCİ BÖLÜM.....	97
5. GÖÇ SONRASI KENTLE BÜTÜNLEŞME ÇABALARI: BİR KENTİN DÖNÜŞÜMÜ.....	97
5.1. Köylülükten Kentliliğe Geç(eme)menin Kamusal Alandaki Yansımaları.....	97
5.1.1. Tandır Evleri.....	98
5.1.2. Taziye Evlerinde Biraradılığın İnşası.....	101
5.1.3. Kentten Köye Gidiş Gelişler.....	103
5.1.4. Arabeskin Cezbediciliği.....	105
5.2. Göç ve Adaptasyon.....	106
5.2.1. Yoksulluk Kültürü.....	109
5.2.2. Suç ve Parçalanmış Kimlikler.....	113
5.2.3. Toplumsal Dışlanma ve Siyasallaşma.....	116
5.2.4. İki Arada Yaşayan ve Bir Dile Tutunamayan İnsanlar.....	120
5.3. Geri Dönüşün İmkanları.....	122
SONUÇ.....	125
KAYNAKÇA.....	128
EK-1: ANKET FORMU.....	136
EK-2: DERİNLEMESİNE GÖRÜŞME VE ODAK GRUP TOPLANTILARI SORU FORMU.....	139
EK-3: FOTOĞRAFLAR.....	141
ÖZGEÇMİŞ.....	153